

AMS-målerne og strømutkopling: Sykkylven Energi bøyd av. Hva vil skje i Hedmark/Oppland? Og hva bør du gjøre selv?

Denne teksten ble først publisert som bloggpost på <http://einarflydal.com> den 31.05.2019

- **29. mai 2019 kl. 13:33** **Flytter strømmålarar etter strid** - Sykkylven Energi set no opp strømmålarar på utsida av husa til tre kundar i Sykkylven som har vore straumlause dei siste dagane. [Dei tre kundane nektar å installere smartmålarar](#), og er mellom anna urolege for stråling. Energiselskapet meiner at ein eventuell strålefare er kraftig redusert, ved at målarane blir flytta ut av husa. Inger-Marie Vågane seier strålingsfaren framleis er stor, og at dei førebur rettsak mot kraftselskapa som har kutta straumen.

FOTO: REMI SAGEN / NRK

Fra NRK.no sin dekning av saken: legg merke til nettselskapets tro på at avstanden løser problemet...

Sykkylven Energi AS, som nylig koplet ut strømmen til en rekke kunder, fikk presset de fleste til å godta installasjon av ny måler, men bøyd så av for trusselen om midlertidig forføyning:

Onsdag (29.5.) koplet kraftselskapet siste tre av husstandene som hadde fått strømmen kuttet, til nettet igjen. Ryktet om at det var engasjert advokater som forberedte krav om midlertidig forføyning fikk selskapet på andre tanker. De tre har dermed fått strømmen tilbake, om ikke på den måten de ønsket. Sykkylven Energi AS har på sin side unngått tre tvistesaker - inntil videre. For løsningene er ikke akseptert. De tre husstandene - og Lasse Rom på Hedmarken som også er uten strøm og havnet i Dagsrevyen og i andre medier, har fått en stri strøm av støtteerklæringer, samtidig som nettselskapene får pepper.

Hva vil nå skje i Eidsiva Nett sitt område - Hedmark/Oppland, og andre steder der strømkunder er koplet ut eller varsles om stengning av strømmen? Er det bare utilbørlig press som nettselskapene vil gi seg på når det rasles med sablene og rettsvesenet pusses på dem? Det vil bli avklart framover, så det er ingen grunn for å la seg presse av stengningstruslene.

I stedet for å skifte ut målerne inne hos folk, monterte folkene fra Sykkylven Energi AS AMS-målerne i stolpene utendørs nær de gjenstridige abonnentene, og koplet så strømmen på igjen - hva enten kundene aksepterte det eller ikke. Etter tvangsfrakopling ble de nå altså tvangstilkoplet. Da beslutningen om tilkoplingen ble tatt, var selskapet kjent med at en aksjonsgruppe (der jeg er med), hadde engasjert advokater for å utarbeide krav om midlertidig forføyning. En midlertidig forføyning kunne raskt ført til et pålegg om å kople strømmen tilbake, etterfulgt av en rettssak mot selskapet.

Tilkoplingen kunne ikke husstandene motsette seg uten at det seinere kunne brukes mot dem, og heller ikke kunne de hindre at montørene fikk adgang til sikringsskapet for å slå av hovedsikringen. Det var det klare råd fra advokaten. Til gjengjeld ba han de tre husstandene sende inn beskjed til selskapet om at selv om de er fornøyde med å få strømmen tilbake, godtar de ikke løsningen. For helse- og miljøvirkningene fra en trådløs AMS-måler ute i en stolpe er heller ikke akseptable, verken med tanke på virkningene innendørs eller utendørs.

Det var en rekke andre husstander i Sykkylven som hadde fått stengningsvarsel, og flere som også hadde fått stengt av, men hadde gitt opp og sluppet montørene til med de nye AMS-målerne. Flere av disse hadde også forsøkt å få legeattester, men er blitt avvist med at Helsedirektoratet har forbudt leger å skrive ut slike. (Det er ikke rett når man ser på detaljene: forbudet Helsedirektoratet har forsøkt seg på, gjelder å skrive at pasienten blir syk *av AMS-måleren*. Helsedirektoratet har ikke gitt forbud mot å skrive at pasienten får plager av elektromagnetiske felt, eller bare å gjengi hva pasienten beretter. Flere advokater har pekt på at et slikt forbud har Hdir uansett ikke adgang til å gi, se utredningen til advokat Erling Grimstad (Grimstad og Flydal 2018).)

Den store hviskeleken

Akuttsituasjonen hos dem som sto uten strøm, er altså avverget - gjennom trusler om rettslige skritt mot Sykkylven Energi. Men samtidig har altså selskapet fått presset målerne på sine mest gjenstridige kunder - inntil videre. Det har skjedd med hjelp fra - *Og trekk pusten dypt nå!* - et NVE og helsevesen som ikke har kompetanse på helserisiko fra slik ikke-ioniserende stråling, som følger et Helsedirektorat som hevder at helserisiko fra strålingen fra AMS-målerne ikke fins, fordi Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA), som understreker at det ikke har medisinsk kompetanse og bare administrerer et regelverk, er «helt sikker» på at det ikke fins noen slik helserisiko, og begrunner dette med å vise til dokumenter som slett ikke uttrykker den samme sikkerheten, og en retningslinje fra en privat, næringsnær stiftelse, ICNIRP, som i 1998 ga en oppskrift på hvordan beregne hvordan man skal sikre seg mot *akutte oppvarmingsskader* fra elektromagnetiske felt og forøvrig skrev at hvordan man skal sikre seg mot *andre* skademekanismer - om de fins - fortsatt (altså i 1998) er for komplisert å gi retningslinjer for.

Denne hviskeleken er bare ikke til å tro. Det tok meg - etter mer enn 30 år i IKT og telekom - flere års graving før jeg for alvor kunne svelge at det var mulig. Sjekk selv den lille utredningen fra HMS-konsulent Bård Rune Martinsen (2018) for en vurdering av DSAs omgang med virkeligheten, og det store vedlegget i (Grimstad og Flydal 2018) for en bred oversikt over AMS og helserisiko. Tror du mer på slikt som kommer på fremmede språk, så les for eksempel Wright, Nicola: «Downplaying Radiation Risk», som er kapittel 24 i Walker, Martin J. (ed.): *Corporate ties that bind – An Examination of Corporate Manipulation and Vested Interests in Public Health*, Skyhorse Publishing, N.Y., 2017.

Send inn klage hvis du følte deg presset!

Men nå kan vi vel vente at også flere andre av selskapets kunder kommer til å sende melding til Sykkylven Energi AS om at løsningen de ble presset til, ble påtvunget dem og slett ikke er akseptert. Det kan jo være lurt for å sikre seg at mot at de seinere skal få høre fra sine nettselskap at

de «har akseptert» AMS-måleren de ble påpraktet.

Og klage, det kan også andre gjøre rundt om i det ganske land: Er du blitt presset til utskifting av måleren, bør du etter min mening gjøre det samme, slik at du kan vise til klagen og lettere kan bli kvitt målerens kommunikasjonsenhet når det måtte komme en passende rettsavgjørelse du kan påberope deg. Det kan gjøres helt enkelt ved å sende selskapet følgende melding, som ikke koster og ikke forplikter, men gjør det lettere å dra nytte av domsbeslutninger som måtte komme framover:

<Nettselskapets navn> har montert en AMS-måler med mikrobølgesender i min bolig. Jeg ønsker å presisere at installasjonen ble akseptert under betydelig press fra selskapet, og uten at jeg fikk korrekt informasjon om akutt og/eller langsiktig helse- og miljørisiko forbundet med at slike sendere står på døgnet rundt. Installasjonen medfører (en ikke akseptabel risiko for) helseplager. Jeg forbeholder meg derfor retten til å kreve installasjonen omgjort, eventuelt forfølge installasjonen rettslig, når rettsgrunnlaget er avklart.

Eidsiva-land neste?

Men hva skjer i Eidsiva-land, altså i Hedmark og Oppland, der selskapet Eidsiva Nett har 163 000 kunder? Der er flere uten strøm, og Eidsiva Nett ser ikke ut til å bøye av og kople dem på før de gir seg og godtar installasjon av AMS-måler. Selv et hus der el-overfølsomme søker tilflukt for å forsøke å komme seg når de er nedkjørt av helseplagene sine, har mistet strømmen fordi eieren nekter å få installert AMS-måler, selv om den er uten sendemodul. For alle digitale målere har en strømforsyningsenhet som vil forurense ledningsnettets med elektriske pulser (såkalt «skitten strøm» som skapes av målerens strømforsyning). Mens de aller fleste har flere slike strømforsyninger i huset, må et hus der el-overfølsomme skal skjermes, selvsagt spares for slikt.

I kraftbransjen kan man lite om slikt, og hele AMS-prosjektet ville blitt skrinlagt dersom man skulle tatt kunnskapen om helsevirkningene inn over seg. Det gjør man da heller ikke:

I Eidsiva-land er tonen hard og uforsonlig, og John Marius Lynne, direktør i Eidsiva Nett, uttaler at selskapet har forsøkt alt, men nå ikke vil vike, for påleggene fra NVE må jo gjennomføres ([nrk.no 29.05.2019](http://nrk.no/29.05.2019)). Huseiernes Landsforbund, som snart skal ha landsmøte, har derimot begynt å rasle med sabelen: Lederen, Morten Meyer, er ute i media og kaller selskapenes oppførsel for «monopolistisk maktmisbruk og arroganse», ute av stand til å lytte til kundene.

Hvor mange er det egentlig som ikke vil ha disse målerne?

Tre-fire AMS-nekteere her og 4-5 der, det kan synes som en puslete motstand. Men hvor mange er det egentlig som ikke har villet ha disse målerne?

At Forsvaret og Statsbygg vil ha fritak for AMS-målere begrunnes med manglende *datasikkerhet*.

For organisasjoner som Stopp Smartmålerne! er *personvernet* et viktig poeng, og organisasjonen har en juridisk utredning under utarbeidelse. Det er ikke noen uvesentlig innvending: Avsløringene av hvordan mobilene i alle hjem fylles opp av programvare som tapper ut all mulig informasjon om deg døgnet rundt, kommer på rekke og rad, sist i artikkelen «It's the middle of the night. Do you know who your iPhone is talking to?» (Washington Post 28.5.2019).

AMS-målerne er på tilsvarende vis fylt til randen med utstyr som etterhvert kan aktiviseres for å rapportere og kontrollere og styre, og er forberedt for tilleggsmoduler som også kan gjøre slike jobber. Gjennom «skitten strøm» er det til og med mulig å avlese om du bruker støvsugeren og hvilken TV-kanal du ser på (bloggpost 09.10.2017).

Samfunnsikkerhet er også et tema: En mann i bransjen kommenterte nylig til meg: «Om et år kan man sitte i Moskva og spille lysorgel på norske hjem!» Mon tro om han har rett? USA klarte jo å

hacke seg inn og kjøre i stykker uran-rensemaskinene inne i Irans hemmelige atomkraft-anlegg. Da må jo russiske hackere kunne fikse den biffen å få kontroll over over Aidon-, Kamstrup- og Nuri-målere rundt omkring i vårt land!? Slike sikkerhetsproblemer er blitt varslet i årtier, men alvoret forstås visst ikke av politikerne, mens byråkratene konstruerer regelverk som får problemene til å forsvinne ut av syne.

Det som opptar meg mest, er likevel *de biologiske virkningene på helse og miljø*. Det er jeg heller ikke alene om:

Det er i Norge over 30 000 boliger som ikke har installert AMS-funksjonene i sikringsskapet. Av disse er det over 7 000 som har fått fritak med legeattest (over 7 000), til tross for Helsedirektoratets «forbud» mot slike attester og derfor har fått montert en AMS-måler uten mikrobølgesender. De må framover lese av på gamlemåten.

De resterende boligene som ikke har AMS-funksjonene installert, er over 23 000. Av ulike grunner har disse ikke skiftet ut måler overhodet. En god del av dem har nektet montørene adgang eller ganske enkelt avslått tilbudet i døra.

Hvor mange av disse 23 000 har helsebekymringer? Grove anslag tyder på at det er omtrent så mange som har ønsket fritak, men ikke har fått det fordi Helsedirektoratet har gitt pålegg til leger om ikke å skrive ut attester der det står at pasienten får helseplager av AMS-målere. For å påstå slikt er jo i strid med norsk helsepolitikk og med Strålevernets syn. Det er et syn, som er utpreget fantasifullt, og har blitt til gjennom en slags hviskelek der fakta fordreies ledd for ledd til det er blitt til at «det ikke fins forskning som tyder på at folk kan bli syke av slikt».

Situasjonen er jo i realiteten en ganske annen, noe Helsedirektoratets ledelse må være godt kjent med:

Akutte helseplager - akkurat som værpsyke

Mikrobølgesenderne i AMS-målere utløser *akutte* helseplager overalt der de innføres. Det gjelder kloden rundt. Ikke alle får akutte plager, langt derifra. Men en betydelig andel, kanskje noen få prosent, knytter plagene til målerne, og en atskillig større del, kanskje rundt 50% av befolkningen, ville statistisk kunne påvises å ha endringer i sin helse som følge av installasjonen av AMS-målere. Grunnen til at man kan hevde det siste, er enkel og lettfattelig straks man har satt seg litt inn i enkelte av virkningsmekanismene som strålingen fra slike målere setter i gang, men som grenseverdiene og dagens strålevern overhodet ikke tar høyde for, men likefullt er godt dokumentert og solid forankret i forskning:

Målerne sender ut pulser som skaper mer eller mindre tilfeldige lave frekvenser som «undertoner». En del av de frekvensene som skapes, har klare biologiske virkninger. Vi kjenner mekanismen fra før: Noen, særlig reumatikere, blir værpsyke. Det utløses av elektriske utladninger i værfronter. Utladningene samler seg rundt spesifikke frekvenser som blant annet påvirker stoffskiftet. De samme frekvensene opptrer i mikrobølget kommunikasjon, og er et resultat av måten informasjon kodes inn i bærebølgen. Symptomene blant dem som reagerer på AMS-målerne er derfor de samme som blant el-overfølsomme og blant værpsyke, og er derfor svært ulike og diffuse - og kan opptre i alle slags styrker og kombinasjoner. Slike pulser kan gi sterk biologisk påvirkning selv når de er uhyre svake, akkurat som pulsene fra værfrontene.

I store statistiske befolkningsundersøkelser har man funnet at mer enn 50% av befolkningen får sin helsetilstand påvirket av slike utladninger i været, når utladningene, altså pulsene, avviker fra det normale. De aller fleste er ikke klar over denne årsaken til helseforandringer, og de færreste har sterke utslag. Men hos noen er de markante. Dyr og planter har det på samme måte, og instinkter hos alt fra høns til elefanter og fugl og bier bygger på slike og andre elektriske mekanismer som

utløses av styrker som selvsagt ligger langt under våre grenseverdier.

Mer utførlig forklaring, med kilder og figurer finner du i vedlegget i (Grimstad og Flydal 2018, les gjerne fra side 99). Samme symptombildet har for lengst og over store deler av kloden betegnelsen *mikrobølgesyke* (bloggpost [08.01.2019](#)). Og da tar man også gjerne med utvikling av lidelser som først oppstår ved slik eksponering over lengre tid, og som NVE og Helsedirektoratet i sin prosedyre for fritak fra AMS-målere og forbud mot legeattester har sett fullstendig bort fra, til tross for at de er særdeles veldokumenterte, har vært det lenge, og stadig øker i antall (se en del referanser i bloggpost [20.12.2018](#)).

Null medisinsk kompetanse

Strålevernet i Norge mangler medisinsk kompetanse, og forvalter bare et regelverk som også har vært gjennom den samme hviskeleken. Derfor brukes grenseverdier som uttrykkelig bare er utformet for å beskytte mot akutte oppvarmingsskader, som om de sikrer mot alle slags mulige helsevirkninger fra ikke-ioniserende elektromagnetiske felt når de er for svake til å skape oppvarmingsskader. Helsedirektoratet baserer seg på dette sluttresultatet i hviskeleken, med den følge at svært få leger har kjennskap til selv godt dokumenterte skadevirkninger.

Når Strålevernets seniorrådgiver Lars Klæboe uttaler at helsesiden av slik stråling ikke er en sak Strålevernet, men for helsevesenet - ettersom helseplagene åpenbart ikke skyldes strålingen, slik han gjorde i Dagsrevyen 29.5., er det grovt villedende: Der er det så godt som ingen som kan noe om slikt, og de få der er, får reprimander. Så derfor blir diagnosen til slutt «angst» eller «uforklarte lidelser».

Dette er en situasjon som vi ikke kan leve med når slik teknologi spres uhemmet og kommer i døgnkontinuerlig drift i nærmiljøet.

Rettslige skritt kommer

Helsedirektoratet, NVE og nettselskapenes handlemåte presser fram at kundene går til rettslige skritt. Kanskje satset de på at kundene ikke klarer å organisere seg, men at motstanden vil forvitre i spredte initiativer.

Det har tatt tid å bygge opp forståelse og bevissthet og det juridiske grunnlaget, men nå er det til stede. Arbeidet er i gang og de rettslige skrittene vil komme.

Einar Flydal, den 31. mai 2019

Referanser

Advokatfirmaet Erling Grimstad AS og Einar Flydal: Smartmålerne, jussen og helsa, Z-forlag, 2018, (69+207 sider), kan lastes ned gratis eller bestilles på papir [HER](#).

Bård-Rune Martinsen: Vurdering av informasjon fra Nasjonal kommunikasjonsmyndighet og Statens strålevern om helseaspekter ved stråling fra AMS (smartmålere), rapport, Martinsen Consultancy, 18. oktober 2018, Versjon 1.1., kan lastes ned gratis [HER](#).

Wright, Nicola: «Downplaying Radiation Risk», som er kapittel 24 i Walker, Martin J. (ed.): Corporate ties that bind – An Examination of Corporate Manipulation and Vested Interests in Public Health, Skyhorse Publishing, N.Y., 2017